

कृषि हवामान सल्ला पत्रक, पालघर जिल्हा
ग्रामीण कृषि मौसम सेवा, जिल्हा कृषि हवामान केंद्र
गोखले एज्युकेशन सोसायटी, कृषि विज्ञान केंद्र, कोसबाड हिल

अंक १२ /२०२१

दिनांक : ०९ /०२ /२०२१

कालावधी ५दिवस

मागील हवामान आठवडा सारांश (दिनांक ०३ /०२ /२०२१ ते ०९ /०२ /२०२१) सदर हवामान घटकांची नोंद भात संशोधन केंद्र, पालघर येथून घेण्यात आली आहे							हवामानाचे घटक	हवामान पूर्वानुमान (दिनांक १० /०२ /२०२१ सकाळी ८:३० पासून १४ /०२ /२०२१ सकाळी ८:३० वाजेपर्यंत)				
०३/०२	०४/०२	०५/०२	०६/०२	०७/०२	०८/०२	०९/०२		१०/०२	११/०२	१२/०२	१३/०२	१४/०२
०	०	०	०	०	०	०	पाऊस (मिमी)	०	०	०	०	०
							कमाल तापमान (अं.से)	३४	३५	३६	३६	३५
							किमान तापमान (अं.से)	१९	२०	२१	२१	२०
							मेघाच्छादन (ऑक्टा)	स्वच्छ	स्वच्छ	अंशत ढगाळ	अंशत ढगाळ	स्वच्छ
							सकाळची सापेक्ष आर्द्रता	७५	७६	७४	७४	७५
							दुपारची सापेक्ष आर्द्रता	६५	६६	६६	६७	६७
							वाऱ्याचा वेग(किमी/तास)	४	५	५	५	३
							वाऱ्याची दिशा	ई.	ई.	ई. पू.	ई.	ई. पू.
पाऊस (मिमी) मागील आठवड्यातील							पाऊस (मिमी) १/१/२०२१ पासून आजपर्यंत			पाऊस (मिमी) गेल्या वर्षीचा		
०.०							०.०			३११५.२		

हवामान आधारित कृषि सल्ला

हवामान पूर्वानुमान	प्रादेशिक हवामान विभाग मुंबई, द्वारे देण्यात आलेल्या अंदाजानुसार दिनांक १० ते १४ फेब्रुवारी, २०२१ दरम्यान कमाल व किमान तापमानात वाढ होण्याची शक्यता वर्तवण्यात आली आहे. कमाल तापमान ३४ ते ३६ अंश सेल्सियस राहिल व किमान तापमान १९ ते २१ अंश सेल्सियस राहिल. तसेच पुढील पाच दिवस वातावरण कोरडे राहिल.
सामान्य सल्ला	आर्द्रतेत घट व तापमानात वाढ संभवत असल्याने फळ झाडाच्या रोपवाटीकेस पाणी देण्याची व्यवस्था करावी तसेच गरजेनुसार रोपांसाठी सावली करावी.
संदेश	तापमान वाढल्यामुळे पिकांना गरजेनुसार ठिबक किंवा तुषार सिंचनाने पाणी देण्याची व्यवस्था करावी, जेणेकरून पाण्याची बचत होईल.

पिक	अवस्था	कृषि सल्ला
उन्हाळी भात	पोटरी अवस्था	☀ उन्हाळी भात लावणीनंतर २० दिवसांनी कोळपणी करून शेताची बेणणी करावी. भात खाचरात पाण्याची पातळी ५ सें. मी. पर्यंत नियंत्रित करावी.
उन्हाळी भुईमुग	पेरणी	☀ उन्हाळी भुईमुगाची पेरणी प्लॅस्टिकचे अछादन वापरून करावी जेणेकरून जमिनीतून होणारे बाष्पीभवन रोखले जाते पीक वाढीसाठी पाणी कमी लागते व पाण्याची बचत होते. तसेच पिकाची वाढ जोमाने होवून विविध रोगांचा प्रादुर्भाव कमी होतो.
केळी	फळ	☀ तापमानात वाढ होत असल्याने केळी पिकाला जमिनीच्या मगदुराप्रमाणे ४-५ दिवसांच्या

	धारणा	अंतराने पाणी देण्याची व्यवस्था करावी.
नारळ	वाढीची अवस्था	✚ फेब्रुवारी महिन्यात नारळाच्या पूर्ण वाढलेल्या माडांना प्रती दिन ४० लिटर या प्रमाणात खोडापासून १.२५ मीटर गोलाकार पद्धतीने पाणी द्यावे. तसेच माडाभोवती वाढलेल्या गवताचे १५ सेमी जाडीचे किंवा प्लॅस्टिक कापडाचे आच्छादन करावे.
आंबा	फळधारणा	✚ आंबा पिकामध्ये फळधारणेनंतर पाण्याची उपलब्धता असल्यास ३ ते ४ पाण्याच्या पाळ्या द्याव्यात.
चिक्	फुलोरा ते फळधारणा	✚ चिक् या पिकावर कळी पोखरणारी अळीचा प्रादुर्भाव दिसून येण्याची शक्यता आहे हे अळी, कळी पोखरून खाते. एका कळीतील सर्व भाग पोखरून खाल्ल्यानंतर त्यातून ती बाहेर पडते आणि शेजारच्या कळ्या पोखरून खाते. परिणामी पोखरलेल्या कळ्या पोकळ बनून सुकतात. त्यामुळे फळधारणा कमी प्रमाणात होऊन उत्पन्नात घट येते. या किडीच्या नियंत्रणासाठी ५० % प्रवाही मॅलॅथिऑन ०.१ % (२० मिली/ १० ली पाण्यात) किटकनाशकाची १५ दिवसांनी आलटून पालटून फवारणी करावी.
काजू	फळधारणा	✚ काजूच्या पूर्ण वाढलेल्या झाडांना १५ दिवसांच्या अंतराने प्रती कलमास १५०-२०० लिटर पाणी द्यावे, आणि नवीन लागवड केलेल्या कलमाना उन्हाळ्यात पहिल्या २ वर्षांपर्यंत ८ दिवसांच्या अंतराने प्रती कलमास ३० लिटर पाणी द्यावे.
उन्हाळी भेंडी	लागवड	✚ उन्हाळी भेंडीची लागवड करण्यासाठी दोन ओळीतील अंतर ४५ x ६० से. मी. आणि दोन रोपातील अंतर १५ x २० से. मी. ठेवावे व २ ते ३ बिया टोकून लागवड करावी.
वाल	वाढीची अवस्था	✚ वाल, कारली, दोडका आणि काकडी या पिकांना आधार देण्यासाठी ताटी पद्धतीचा; तर दुधी भोपळ्यासाठी मंडप पद्धतीचा अवलंब करावा. पारंपरिक पद्धतीपेक्षा या सुधारित पद्धतीमुळे उत्पादनात वाढ मिळते. वेळीना आधार दिला असता त्यांची वाढ चांगली होते. नवीन फुटीला सतत चांगला वाव राहतो, फळधारणा चांगली होते. दोन ओळीतील अंतर जास्त असल्यामुळे यंत्राच्या सहाय्याने आंतरमशागत करणे सुलभ होते. ताटी अथवा मंडप पद्धतीमुळे भरपूर सूर्यप्रकाश मिळतो, त्यामुळे फळांची प्रत सुधारते. वेलीवर कीटकनाशक अथवा बुरशीनाशकाची फवारणी करणे सुलभ होते. उत्पादनात अंदाजे २० ते २५ टक्के वाढ होते. फळांची तोडणी करणे अतिशय सोईस्कर होते.
मिरची	लागवड	✚ उन्हाळी हंगामसाठी फेब्रुवारी महिन्यात मिरची पिकाची लागवड सरी वरंब्यावर ६० x ४५ सेमी किंवा ६० x ६० सेमी अंतरावर करावी. लागवडी पूर्वी रोपांचे शेंडे छाटावेत जेनएकून रोपे कणखर बनतात आणि पाने गुंडाळणाऱ्या अळीचा प्रादुर्भाव कमी होतो.
टोमॅटो	लागवड	✚ जास्त तापमान, कमी आर्द्रता आणि कोरडे वारे असतील, तर टोमॅटो पिकाची फुलगळ होते. उन्हाळी टोमॅटो पीक हलक्या व उथळ जमिनीत घेऊ नये. जमिनीचा सामू ६ ते ७.५ दरम्यान असावा. क्षारयुक्त चोपण व पाण्याचा निचरा नसलेल्या जमिनीत हे पीक चांगले येत नाही. त्यामुळे पिकाची वाढ खुंटते व फुलगळ होते. जमिनीत चर काढले तर अतिरिक्त पाण्याचा निचरा होतो व पाणी जर क्षारयुक्त असेल तर क्षारांचाही निचरा होतो. अगोदरच्या हंगामात टोमॅटोवर्गीय पिके (वांगी, मिरची इ.) घेतलेली नसावीत. त्यामुळे कीड-रोगांचा जास्त प्रादुर्भाव होतो.
कोबी	काढणी	✚ कोबीवर्गीय पिकांमध्ये मुख्य पिकात आणि कडेने मोहरी पेरल्यास चौकोनी ठिपक्यांचा पतंग, म्हणजेच डायमंड बॅक मॉथ (नुकसानीची अवस्था - अळी) या पाने खाणाऱ्या किडीचा प्रादुर्भाव सुरवातीच्या काळापासून कमी करता येऊ शकतो. अशा कोबीवर्गीय

		पिकामध्ये पुनर्लागवड करण्यापूर्वी १५ दिवस अगोदर मुख्य पिकाच्या २५ ओळींनंतर दोन ओळी आणि कडेने मोहरी पेरावी. मोहरी पिकावरील अब्यांचा प्रादुर्भाव कीटकनाशकांच्या फवारणीने सहज नियंत्रित करता येतो. मोहरीवर अब्या दिसू लागताच, क्लोरपायरीफॉस (२० इसी) १ मि.लि. प्रति लिटर पाण्यातून फवारणी करावी.
पशुपालन		✚ जनावरांच्या शरीराचे तापमान संतुलित राहण्यासाठी जनावरांना ताजे स्वच्छ व थंड पाणी मुबलक प्रमाणात देण्यात यावे.
सदर कृषि सल्ला पत्रिका गोखले एज्युकेशन सोसायटीचे कृषि विज्ञान केंद्र, कोसबाड हिल येथील तज्ञ समितीच्या शिफारशीनुसार तयार करून प्रसारित करण्यात आली आहे.		
ई-मेल:kvkkosbad439@gmail.com		संपर्क:८५५२८८२७१२

स्त्रोत

- १) हवामान पूर्वानुमान : प्रादेशिक हवामान केंद्र, मुंबई
 - २) मागील हवामान : भात संशोधन केंद्र, पालघर
- ठिकाण : कृषि विज्ञान केंद्र पालघर
दिनांक : ०९.०२.२०२०

स्वाक्षरित
प्रमुख अन्वेषक,
ग्रामीण कृषि मौसम सेवा - जिल्हा कृषि हवामान केंद्र
कृषि विज्ञान केंद्र कोसबाड हिल